

Reindustrializarea Romaniei

Analiza si propuneri

Reindustrializarea Romaniei – un proiect absolut necesar

Proiectul “Reindustrializarii Romaniei” constituie o mare provocare pe care, noi, Uniunea Generala a Industriasilor din Romania - UGIR-1903, ca reprezentanta a mediului de afaceri, a industriei romanesti si a capitalului autohton il apreciem in mod deosebit.

Am asteptat acest proiect, am incercat noi insine sa elaboram si sa propunem strategii similare, dar, in lipsa ecoului necesar Romania a ramas, din nefericire, 2 decenii fara o politica in domeniul industrial.

Consideram ca in actualul stadiu de dezvoltare al Romaniei este necesar mai mult decat oricand, de o strategie in domeniul industrial care sa particularizeze la nivel national politicile si masurile desprinse din proiectul strategiei Uniunii Europene “Europa 2020”. Avem nevoie de o asumare responsabila de catre toate fortele a acestui amplu proiect national.

Pentru Romania, dezindustrializarea a insemnat o incadrare brutala in exigentele de eficienta ale unei economii bazata pe fortele pietei, iar slaba capacitate de administrare a acestui proces din ultimii 20 de ani si agenda decidentilor permanent ocupata cu alte activitati au transformat acest proces, de altfel controlabil, intr-o pierdere neta de substanta economica.

Astfel, o serie de unitati industriale depasite tehnologic, din industrii aflate in declin au fost nevoite sa se inchida, dar altele, din dezinteres, din nestiinta, din “anumite interese” au urmat acelasi drum si au amplificat “gratuit” procesul dezindustrializarii.

Economia a avut totusi drumul sau si, chiar in lipsa unei strategii coerente in domeniul industrial, o serie de intreprinderi au reusit sa se mentina si sa se dezvolte si au aparut noi unitati, cel mai adesea pe baza investitiilor straine.

Investitiile straine in industrie au insemnat pentru Romania un castig in plan tehnologic si al competitivitatii, dar au facut ca decizia economica in domeniul industrial sa nu mai fie majoritar autohtona, fapt care va ingreuna incercarile de implementare a unei strategii romanesti in acest domeniu.

Industrializare si dezindustrializare

In ultimele decenii, inscrierea pe trasee de dezvoltare a unor economii/state mari a produs mutatii dinamice profunde in structura productiei de marfuri la nivel global procesul evolutiei economice implicand industrializarea / dezindustrializarea ca fenomen dependent de stadiul si parcursul dezvoltarii economice.

Astfel, perioada ultimului deceniu a fost cea a industrializarii pentru economii emergente ale unor state mari (China, India, Brazilia), iar dezindustrializarea a devenit o constanta a pentru tarile care au atins un anumit stadiu al dezvoltarii economice unde industria a ajuns la maturitate.

În acest sens, reprezintă o realitate că la nivel global China a devenit în ultimii ani principalul producător și furnizor de produse manufacturate și primul exportator mondial.

Pe de altă parte, se constată că toate statele europene (cu excepția Norvegiei) parcurg de mai mult timp un proces de dezindustrializare marcat de scăderea ponderii industriei în PIB și reducerea numărului salariaților, fie că este vorba de vechi state industrializate, fie că este vorba de noile state membre din țările centrale și est europene.

Este semnificativ că la nivelul Uniunii Europene, Valoarea Adăugată Brută (VAB) în industrie a scăzut constant de la media de 23,1% din total ramuri în 1998 la 18,1% în 2009. Țări precum Elveția, Austria, Germania, Cehia au înregistrat cele mai mici reduceri ale acestui indicator. În Luxemburg, Cipru și Grecia această valoare nu a depășit 12% economiile lor fiind structurate preponderent pe servicii.

În România, ponderea VAB din industrie în total activități a scăzut de la 29,1% în 1998 la 26,4% în 2009, iar numărul de salariați din industrie s-a redus drastic în aceeași perioadă, de la 2317 la 1278 mii persoane.

Pentru statele europene care au parcurs deja un anumit ciclu industrial, dezindustrializarea a însemnat renunțarea la industrii aflate în declin și delocalizarea unor activități productive în țări emergente, menținându-și serviciile înainte și după producție, servicii care le asigură cea mai mare productivitate a VAB.

Aceasta înseamnă pentru respectivele state un câștig însemnat în planul eficienței și competitivității economice naționale și le poziționează favorabil pentru un nou ciclu de dezvoltare economică/industrială.

Reindustrializarea României

Pentru România fenomenul globalizării, creșterea interdependențelor economice – financiare, delocalizarea producției, liberalizarea circulației bunurilor, serviciilor și a forței de muncă, au constituit atât oportunități de dezvoltare economică cât și vulnerabilități.

În pragul unei “noi economii” țara noastră nu a epuizat procesul industrializării în termeni “clasici” punându-se cu acuitate probleme reluării acestui proces.

Reindustrializarea reprezintă o cale firească de revenire spre normalitate, de constituire a unei piețe interne funcționale pentru producție și consum, de stabilizare și dezvoltare a forței de muncă, de orientare a educației și cercetării, de creștere a bunăstării în general.

Ca oameni pragmatici, considerăm că reindustrializarea României trebuie să pornească de la inventarierea resurselor economice care să clarifice resursele naturale, materiale, financiare, umane, de cunoștințe și informaționale care pot fi atrase în acest proces.

Totodată, în contextul dezvoltării economice actuale, trebuie să fie evaluat potențialul de dezvoltare pe plan național și internațional al tuturor ramurilor industriale actuale.

Pentru oamenii de afaceri este extrem de important sa cunoasca in ce ramuri sa-si orienteze investitiile.

In acelasi timp, trebuie sa stim in ce masura resursele umane sunt calificate pentru dezvoltarile industriale pe care ni le propunem. Apreciem ca va fi necesara abordarea de o maniera foarte hotarata a reformei in educatie, de o adevarata reprofesionalizare a Romaniei, fara de care nu vedem cum Reindustrializarea Romaniei poate avea succes.

Fara indoiala, o strategie de amploarea si importanta "Reindustrializarii Romaniei" are nevoie pentru a devenii operationala de surse financiare, mecanisme bugetare si institutii bancare si financiare corespunzatoare. De asemenea, consideram ca in acest proces trebuie atrase si firme si institutii internationale interesate care sa se alature efortului national, iar toate aceste elemente trebuie definite si evaluate.

Totodata, consideram ca strategia propusa trebuie sa defineasca institutiile si mecanismele de planificare si urmarire a stadiului implementarii planului de masuri. In acest sens, apreciem ca este necesar mai mult decat oricand de un organism de prognoza si planificare national, un organism modern, avand atributii si responsabilitati compatibile cu organizarea economica actuala a Romaniei. Lipsa unui asemenea instrument de evaluare permanenta a prezentului si a viitorului in dezvoltare economica din ultimii 20 de ani a avut ca afect, apreciem noi, decizii strategice nefundamentate si o risipa de resurse economice.

Pentru Uniunea Generala a Industriasilor din Romania - UGIR-1903, Reindustrializarea Romaniei reprezinta un proiect major. Credem in importanta si utilitatea deplina a acestei strategii si suntem pregatiti sa participam la structurarea, finalizarea si implementarea sa.

Totodata, suntem perfect constienti ca o strategie, cat ar fi de buna, daca nu este asumata de toate institutiile statului si de toate fortele politice, daca nu sunt identificate si valorificate resursele necesare si mai ales daca nu exista vointa de a o implementa, va ramane doar un frumos exercitiu teoretic.

Suntem convinsi ca succesul acestui proiect va depinde si de maniera in care personalitati din mediul economic, academic, politic si nu numai se vor implica in constructia sa, iar numele lor vor ramane in istoria dezvoltarii economice a Romaniei.

In 1938, academicianul Victor Slavescu, presedinte UGIR din acea perioada spunea cu prilejul inaugurarii Casei Industriei Romanesti (Palatul UGIR-1903): *"Am credința că adevărata așezare a unei țări în relațiile de putere care guvernează această lume se bazează pe industrie. ... Popoarele care nu pot avea destin industrial, nu pot avea nici un destin"*.

Ca industriasi, avem datoria sa sustinem cu tarie ideea dezvoltarii industriale bazandu-ne pe fortele proprii. Altfel: *"Vom fi iremediabil invinsii cata vreme ne vom considera noi insine invinsi"*, cum spunea acelasi prestigios inaintas.